

UUTISVUOSI 2013

Kaikilla lihatiloilla jäädään alle puoleen tavoitellusta viljelijäperheen palkkatulosta. **MTT:N LASKELMAT**

Ruokahuijauksia ja vasikkaruuhkaa

Liha-alan uutisointia hallitsi alkuvuoden koko Eurooppaa kuohuttanut hevosen-lihaskandaali. Kotimaassa lihantuotannon huono kannattavuus näkyi porsaiden ja vasikoiden ruuhkautumisena.

Liha-tuotannon heikko kannattavuus on näkynyt jo useampana vuotena porsasruuhkana. Tänä vuonna ruuhka iski myös naudanlihaketjuun.

Vuoden aikana Atria ja HK purkivat porsasruuhkaa Puolaan. Loppuvuodesta HK kertoi suunnittelevansa porsaiden vientiä Ruotsiin alkuvuodesta 2014. Puolassa porsaan hinta on Suomea alhaisempi mutta Ruotsissa korkeampi.

Syksyllä myös naudanlihan-tuotanto ruuhkautui. Vasikoiden hakuajat lypsykarjatiloilta venyivät, kun naudanlihan tuottajat ovat vähentyneet kannattavuuden heiketessä, mutta lypsykarjatiloilta vasikoita syntyy entiseen tahtiin.

Lokakuussa venyvien haku-aikojen kanssa oli ongelmassa HK. Atriasta tuolloin kerrottiin, ettei ruuhkaa ole. Joulukuun alussa MTK-Pohjois-Karjalan syyskokouksessa paikalla ollut Lihakunnan toimitusjohtaja **Reijo Flink** kertoi vasikkaruuhkan olevan myös Atrian ongelma.

Alkutuottajan neuvotteluasema heikko
Kilpailu- ja kuluttajavirasto

daali oli joka lehden otsikoissa. Skandaalissa ei ollut kyse hevosenlihan huonoudesta, vaan kuluttajien huijaamisesta valheellisilla pakkausmerkinnöillä. Tuotteiden väitettiin sisältävän nautaa, vaikka niissä olikin hevosta.

Tammikuussa hevosenlihaa löytyi naudanlihan sijasta Irlannissa hampurilaispihveistä. Pian sen jälkeen hevosta löytyi Fin-duksen lasagneista Britanniassa, Ranskassa ja Ruotsissa. Suomessa ulkomailta tuotua hevosta löytyi merkintöjen vastaisesti kevättäl-vella Poutun, Vaasan, Jokioisten Leivän ja Karelian Lihajalosteen tuotteista.

Joulukuussa hevosenliha palasi uudestaan otsikoihin. Ranskassa pidätettiin parisen-kymmentä ihmistä epäiltynä lääketieteellisyydessä käytettyjen hevosten myymisestä ruuaksi.

Lihaskandaali näytti elintarvikeketjun haavoittuvuuden. Kun ruokaa, etenkin einesten raaka-aineita, kuljetetaan maas-ta toiseen ja ketjussa on lukuisia välikäsiä, alkuperätiedot hä-märttyvät.

Kevään uutisointi lisäsi Suo-messa kiinnostusta hevosenli-haan ja hevosen myynti- ja tuon-timäärät kasvoivat. Kotimaisen hevosenlihan hintaan kohulla ei ollut juuri merkitystä. Hevosen-lihaa tuotiin Kanadasta, Argen-tiinasta sekä Keski-Euroopasta.

Skandaali näytti alkuperä tietojen puutteellisuuden
Vuoden alussa hevosenlihaskan-

Pihvi kasvatettiin laboratorioissa
Kuluneena vuonna päivänvalon

KARI SALONEN

Lokakuussa Reino Parkko sat odotetun jälkeen lähetettyä vasikoita välitykseen Anjalankoskella.

Rahoitettu Suomen valtion tuella

KOHTA SINÄ VOIT VALITA MILLAISTA POSSUA KAUPASTA OSTAT

1.5.2014 lähtien voit valita sianlihan päivittäis-tavarakaupassa alkutuotantotavan perusteella. Tuotantotapa määrittyy lainsäädännön täyttävien tai sen ylittävien erityislupausten perusteella.

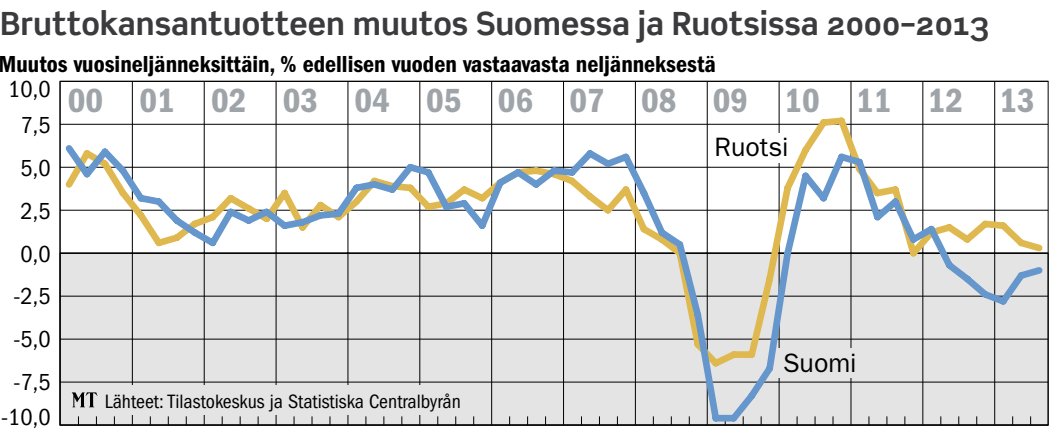
SIANLIHAN ALKUTUOTANTOTAVAT 1. 5. 2014 ALKAEN

- Perustason tuotanto täyttää lainsäädännön vaatimukset
- Luomu täyttää niiden lisäksi luomulainsäädännön vaatimukset
- Laatuvastuu, uusi kansallinen laatujärjestelmä ylittää merkittävästi lainsäädännön vaatimukset tuoteturvallisuuden ja eläinten terveyden osalta

SIANLIHAN ALKU-TUOTANTOTAVAT	Perustaso tuonti	Perustaso kotimainen 188 tilaa	Luomu 3 tilaa	Kansallinen laatujärjestelmä*	
				Laatuvastuu 1440 tilaa	Laatuvastuu Luomu 9 tilaa
Lainsäädännön vaatimukset					
· teurastusmaa	X	X	X	X	X
· eräkohtainen jäljitettävyyys	X	X	X	X	X
· hormonien käyttökielto EU:ssa myytävissä lihassa	X	X	X	X	X
· sioilla on saparo		X	X	X	X
· lisää tilaa eläimille **		X	X	X	X
Luomulainsäädännön lisävaatimukset					
· luomurehun käyttö			X		X
· ulkoiluvaatimus			X		X
· ei porsitushäkkejä			X		X
· kaksinkertaiset varoajat antibiooteille			X		X
· luomuvälvontakäynti vähintään kerran vuodessa			X		X
Kansallisen laatujärjestelmän erityislupaukset					
· todennetut lain ylittävät erityislupaukset				X	X
Varmistettu alkutuotannon tuoteturvallisuus					
· edistää merkittävästi salmonellan nollatoleranssia				X	X
· kattava eläintautien ennaltaehkäisyohjelma				X	X
· lääkekäyttötarpeen minimointi ja kontrolli				X	X
· lisäinformaatiota tiloilta jäljitettävyyteen				X	X
Eläinten terveys maailmanärkeä					
· järjestelmässä yli 7000 terveydenhuoltokäyntiä vuodessa				X	X
· tiloilla vähintään kolme terveydenhuoltokäyntiä vuosittain				X	X
· eläinlääkärin 158 kohdan tuoteturvallisuuden ja terveydenhuollon tarkastuslista				X	X

LIHATIEDOTUS

www.lihatiedotus.fi/alkutuotantotavat

Talouden taantuma syveni vuoden mittaan

Suomen talouden kehityksen uskottiin alkuvuodesta toipu- van kasvuun loppusyksystä, mutta toisin kävi. Ennusteet heikkenivät pitkin vuotta ja samaa tahtia supistuivat odotuk- set ensi vuoden talouskasvun suuruudesta.

Valtiovainministeriön (VM) joulukuun suhdanne- ennusteen mukaan vuoden 2013 bruttokansantuote supis- tuu 1,2 prosenttia. Ensi vuonna

päästäisiin kuitenkin 0,8 pro- sentin kasvuun.

Vielä kesäkuussa oltiin huo- mattavasti toiveikkaampia. Silloin VM arvioi tämän vuoden kokonaistuotannon laskuksi 0,4 prosenttia ja ensi vuoden kas- vuksi 1,2 prosenttia.

Kotimaisesta kysynnästä ei ole ensi vuonna talouskasvun vauhdittajaksi, yksityisten in- vestointien ennustetaan vähe- nevän ja kotitalouksien näkyvät

ovat vaikeat. Työttömyys kasvaa VM:n mukaan tänä vuonna 8,2 prosenttiin viime vuoden 7,7 prosentista.

Vienti yski koko vuoden. Teollisuus jatkoi edelleen supis- tumistaan 2,4 prosenttia parin kehnon vuoden jälkeen.

Velkaa on jouduttu ottamaan lisää, julkisen velka nousee 53,6 prosentista jo 57 prosenttiin bkt:stä ja sama suunta jatkuu.

JOUKO KYITYSÖNEN

Suurpetokeskustelu kiihtyi

Mielipiteiden vaihto suurpedois- ta sai viime vuonna ennennäke- mättömät mittasuhteet. Eniten väiteltiin susista.

Petokeskustelu ryöpsähti julkisuuteen heti tammikuussa, kun Perhon ja Halsuan raja- mailla tapettiin luutta kolme sutta. Jahtiin osallistui joukko metsästäjiä, jotka poliisi pidätti suuressa operaatiossa.

Oikeuskäsittelyyn asia ei tänä vuonna ehtinyt.

Susipuhetta pidettiin yllä monissa seminaareissa. Niissä metsästäjät, karjankasvattajat ja maaseudun väki vaativat susien määrän pienentämistä.

Luonnon- ja eläintensuojelijat puolestaan vähätelivät susien ja muiden suurpetojen haittoja ja johdonmukaisesti vastustivat myönnettyjen poikkeuslupien määrää.

Loppuvuonna havaittiin Sata- kunnassa kapia sairastava susi.

Raivotautia eli rabiasta Suo- messa ei vielä tiettävästi ole. Kaakkoisrajan lähelle levitettiin jälleen rokotesyötettä lentoko- neesta. Elintarvikeeturvallisuus- virasto Evira pyysi lähettämään syöttäalueelta pienpetojen ruho- ja tutkimuksiin.

Petopolitiikasta viralliset moitteet
Suomessa harjoitettu suurpeto-

politiikka sai loppuvuonna viral- liset moitteet. Helsingin yliopis- ton Ruralia-instituutti raportoi, että maamme suurpetopoliti- kassa pahiten on epäonnistuttu susi- ja ahmakantojen hoidossa.

Maa- ja metsätalousministe- riön tilaaman selvityksen mu- kaan ylhäältä saneltu petoasioi- den hoito ei toimi. Jatkossa pitää ottaa huomioon ennen kaikkea petoalueilla elävien ihmisten mielipiteet.

Riista- ja kalatalouden tutki- muslaitosta (Rkkl) arvosteltiin kovin sanoin.

Tarkistuslaskennat osoittivat, että esimerkiksi ilveksiä on mo- nissa maakunnissa paljon enem- män kuin tutkimus on tilastoinut.

Karhujen pannoituksista laitos luopuu. Syynä oli kahden am- mutun karhun kaulasta löydetyt seurantapantojen aiheuttamat vammat.

Seurantapantoja kantavista susista saa ylimalkaiset paikka- tiedot nyt internetin välityksel- lä. Rkkl vaihtoi susipuhelimen nettiversioon.

Merihylkeistäkin riitti vään- töä. Kalastajat ovat kyllästyneet pyydyksiä repiviin harmaahyl- keisiin ja norppiin. Harmaahyl- keille ministeriö antoi reilun pyyntikiintiön, mutta veti pois esityksensä norpan pyynnin sallimisesta.

REIJO VESTERINEN